

DNV·GL

Zwangerschap, postpartum periode en werk

Fysieke belasting in het werk
NVAB richtlijn effectief?

Monique van Beukering
30 oktober 2014

1 DNV GL © 2014 SAFER, SMARTER, GREENER

Disclosure belangen spreker

(potentiële) belangenverstremeling	Geen
Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties met bedrijven	Geen
Sponsoring	Geen
Onderzoek	App: gezond werken in zwangerschap Netwerk geboortezorg Noord West Nederland

DNV GL © 2014 30 oktober 2014 DNV·GL

Programma

Deel 1

- Waarom een richtlijn?
- Uit de richtlijn: preventief consult + casuïstiek
- Uit de richtlijn: begeleiding bij verzuim + casuïstiek

Deel 2

- **Fysieke belasting en zwangerschap**
- NVAB richtlijn effectief?
- Project App gezond werken tijdens zwangerschap

De invloed van fysiek belastend werk in de zwangerschap met vroeggeboorte

A systematic review and meta-analysis

Auteurs:

- M.D.M. van Beukering
- M.J.G.J. van Melick (AIOS GYN, AZ Maastricht)
- B.W. Mol (GYN, (+epidemioloog), AMC/ Univ. Adelaide, Australie)
- M.H.W. Frings-Dresen (Coronel, AMC)
- C.T.J. Hulshof (Coronel, AMC)
- Meta analyse door J.H.A.M. Verbeek (Finnish inst. Occ Health)

Int Arch Occup Environ Health. 2014 Nov;87(8):809-34. (Sinds jan. online)

Vroeggeboorte en fysiek belastend werk: waarom belangrijk?

Incidentie VG:

5-9% in developed countries,

in NL:

- 2000 tot 2007: 6,4 naar 6% (Schaaf JM, et al. BJOG 118(10):1196-1204)
- 7,7%, (Stichting PRN, 2011).

Oorzaken VG:

- Foetomaternale conditions
- Infection
- Lifestyle en werk: **te voorkomen door preventieve maatregelen**

Vraagstelling

Lopen zwangere werknemers, die betaald werk verrichten en in hun werk fysiek belast worden een hoger risico op vroeggeboorte dan hun collega's die niet of minder fysiek belast zijn.

Welke fysiek belastende activiteiten in het werk verhogen de kans op vroeggeboorte?

Data analysis

- RevMan 5 software.
- OR+ RR (incidence < 10%): OR
- Pooled per trimester if possible

- Standing and walking >3 hrs/day vs less,
- Lifting/carrying >5 kg vs less
- Job requires physical effort or physical exertion vs no physical exertion
- Job with a combination ≥ 2 tasks with physical effort or Occupational Fatigue Score (OFS) ≥ 2 versus < 2 tasks or OFS.

Occupational Fatigue Score (OFS)

Mamelle and Munoz (1987)

- standing position for more than 3 hours per day
- working on a strenuous industrial machine or conveyor belt
- important physical exertion or load carrying
- routine work or task without mental stimulation
- one or more of the following factors: noise, cold temperature, wet atmosphere, or manipulation of chemical substances

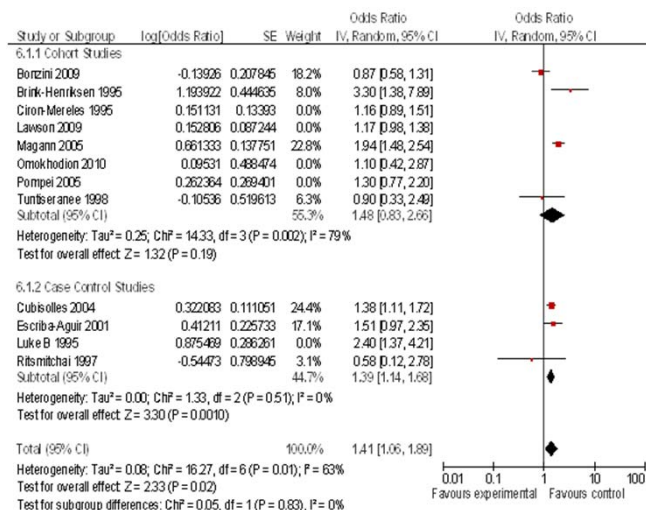
Results: standing/walking and PTD >3 hrs/day vs less

- 12 studies included
- Q: 5 moderate, 7 high
- Differed in timing (mostly 1e trimester) and exposure
- As pregnancy progressed, fewer women standing/walking, less time

- 12 studies: **OR 1.33 (95% CI 1.1-1.6)**
- 7 studies (Q high): **OR 1,41 (95% CI 1.06-1.89)**

Standing and walking and PTD (sens): 1,41 (95% CI 1.06-1.89)

Conclusie: Fysiek belastend werk kan de kans op vroeggeboorte verhogen

- staan en lopen (> 3 uur per dag) (OR 1,3-1,4)
- tillen en dragen (> 5 kg) (OR 1,3)
- fysiek inspannend werk (OR 1,4)
- inspannende houdingen (bukken, knielen, buigen, bovenhandswerken)
- Meervoudige belasting (OR 1,3 tot 1,5)

- Kleine kansen: 1,3 tot 1,5 hoger dan normaal.
- Bij vermindering van belasting: daling kans op vroeggeboorte

Kleine kans: grote gevolgen in de praktijk

Incidentie van vroeggeboorte van 6 á 7,7%

Fysiek belastende taak met OR 1,3 verhoogt de kans op vroeggeboorte:
van 6 á 7,7% gemiddeld tot 7,8 á 10%.

Van de 100 zwangere werknemers die fysiek belastend werk doen, zijn er gemiddeld 2 extra te vroeg geboren kinderen.

Fysiek belastend werk en overige afwijkingen

Risicofactor	Vroeggeboorte	Laag geboorte G	Miskraam	Hypertensie pre eclampsie
Fysieke belasting OR:	1,2-1,5	1,1-1,4	1,1-1,3	1,6

Gezond werken tijdens de zwangerschap: Wat leveren preventieve maatregelen op?
In het kader van arbocuratieve samenwerking tijdens de zwangerschap. Literatuuronderzoek. ZonMw
M.D.M. van de Beukering, T. Brand januari 2014

Aanbevelingen fysiek belastend werk in zwangerschap

Preventieve maatregelen m.b.t. fysiek belastend werk, getroffen voor 20-24 zwangerschapsweek, kunnen de kans op vroeggeboorte bij zwangere werknemers verminderen en gezondheidsproblemen bij de zwangere vrouw zelf voorkomen.

1. Advies: fysiek belastend werk aanpassen voor **20 weken**
2. Advies: fysiek belastend werk bij zwangere werknemers met een **verhoogde kans op vroeggeboorte** aanpassen bij **12 weken**.

Limieten in NVAB Richtlijn en wetgeving zijn effectief

Risicofactor	Limiet risicofactor	Aanpak risicofactoren ¹
Fysieke belasting	<p>Vanaf de 20^e week per dag niet meer dan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5 x 10 kg tillen - 25 keer bukken - 2 uur staan - 3 uur lopen - 5 x 15 treden traplopen <p>Vanaf de 30^e week per dag niet meer dan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5 x 5 kg tillen - 10 keer bukken - 1 uur staan - 2 uur lopen <p>Postpartum Belasting opbouwen tot 6 maanden na de bevalling, met name tillen, dragen van lasten, duwen en trekken.</p> <p>Gehele zwangerschap tot 3 maanden postpartum: maximaal 10 kg tillen.</p>	<p>Algemene arbeidshygiënische maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Werkhoogte (waar de handen het werk doen) niet lager dan buikhoogte. Anders beperken met name in laatste drie maanden van de zwangerschap. • Staand werk vervangen door zittend werk: let op goede stoel en genoeg beenruimte. Staand pedalen bedienen de laatste drie maanden niet verrichten. • Maatregelen nemen om tillen te beperken • Standaard tiltechniek (vanuit de benen, en de last dragen bij de romp) niet meer toepasbaar in laatste drie maanden, hierover voorlichten. <p>Arbeidshygiënische strategie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wegnemen of verminderen van lichamelijke belasting door: <ul style="list-style-type: none"> - overbodig maken van handelingen of werkzaamheden door logistieke veranderingen of mechanisatie. • Verstrekken van hulpmiddelen • Verbeteren van werkplekinrichting: let op tilgewicht, tilfrequentie en tilhoogte en reikafstand • Verminderen van duur en frequentie werkzaamheden • Spreiding van werk over meer werknemers

Programma

Deel 1

- Waarom een richtlijn?
- Uit de richtlijn: preventief consult + casuïstiek
- Uit de richtlijn: begeleiding bij verzuim + casuïstiek

Deel 2

- Fysieke belasting en zwangerschap
- **NVAB richtlijn effectief?**
- Project App gezond werken tijdens zwangerschap

NVAB richtlijn: Effectief?

Wat gaat goed:

Goede, veel gebruikte richtlijn door Bedrijfsartsen
Verbetering zorg zwangere werknemers

Wat kan beter:

- Curatieve sector: Onbekendheid richtlijnen, geen afspraken samenwerking
- Verschil in toegang bedrijfsarts

Groot verschil in benadering zwangere werknemers

NVAB. Kwaliteitsbureau. Samenwerking Verloskundigen- Bedrijfsartsen. Onderzoeksrapportage.
M.D.M. van de Beukering, M. Lebbink, M.H.H. Bastiaanssen, februari 2012. In opdracht van ministeries VWS en SZW.

Voorbeeld:

Zwangere verpleegkundige, werkzaam in de gezondheidszorg:

- Zij loopt kans op blootstelling aan 5 risicofactoren
 - fysieke belasting
 - onregelmatige werktijden
 - Werkdruk
 - Infectieziekten
 - chemische belasting
- Zij heeft een **2 keer zo grote kans (OR=2)** op een te vroeg geboren baby als haar collega, die administratief werk verricht zonder stress of contact met patiënten = **12 tot 14%**.

Gezond werken tijdens de zwangerschap: Wat leveren preventieve maatregelen op?
In het kader van arbocuratieve samenwerking tijdens de zwangerschap. Literatuuronderzoek. ZonMw
M.D.M. van de Beukering, T. Brand januari 2014

Werken in de gezondheidszorg en kans op vroeggeboorte

Bedrijfstak	Aantal werkzame zwangere vrouwen (2011)	Invloed VG door factor werk: OR+1	Aantal blootgestelde zwangeren: 10%	Aantal VG door werk bij incidentie 7,7%
Gezondheidszorg	38.880	1	3888	300

Gezond werken tijdens de zwangerschap: Wat leveren preventieve maatregelen op?
In het kader van arbocuratieve samenwerking tijdens de zwangerschap. Literatuuronderzoek. ZonMw
M.D.M. van de Beukering, T. Brand januari 2014

Preventie kan beter en bespaart vele miljoenen per jaar

Ondanks het schromelijk tekort aan gegevens, zijn de conclusies van dit onderzoek onomstreden:

Risicovolle werkomstandigheden kunnen (mede) oorzaak zijn van 5 tot 12,5% van de te vroeg geboren kinderen: **700 tot 1750 per jaar**.

Preventieve maatregelen in het werk leiden tot:

- Besparing medische kosten (alleen korte termijn): minimaal **15 miljoen €/jaar** door aanzienlijke **verbetering van gezondheid zwangere werknemers en hun (ongeboren) kind**
- Besparing verzuim: minimaal **7 miljoen €/jaar** als **zwangere werknemers minder verzuimen** als hun werk of werktijden op de juiste wijze worden aangepast.

Gezond werken tijdens de zwangerschap: Wat leveren preventieve maatregelen op?
In het kader van arbocuratieve samenwerking tijdens de zwangerschap. Literatuuronderzoek. ZonMw.
M.D.M. van de Beukering, T. Brand. januari 2014

Programma

Deel 1

- Waarom een richtlijn?
- Uit de richtlijn: preventief consult + casuïstiek
- Uit de richtlijn: begeleiding bij verzuim + casuïstiek

Deel 2

- Fysieke belasting en zwangerschap
- NVAB richtlijn effectief?
- **Project App gezond werken tijdens zwangerschap**

App: Gezond werken tijdens de zwangerschap Project Netwerk geboortezorg Noordwest Nederland

Bij 1^e bezoek aan verloskundige of gynaecoloog: zwangere krijgt toegang tot App

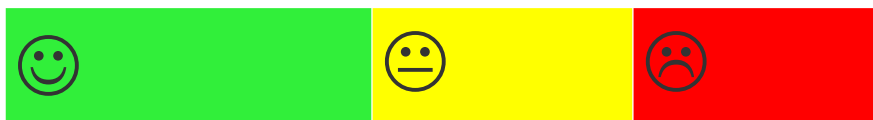

Zwangere voert kort in:

- werk- en
- persoonsgebonden risico's

App: Gezond werken tijdens de zwangerschap

Zwangere krijgt:

Algemeen advies:

- rusttijden
- invloed werkdruk
- borstvoeding en werk
- verwijzing naar websites

Algemeen advies +

- aanpassing van werk- en werktijden
- advies tot overleg met de werkgever of bezoek aan de bedrijfsarts of gynaecoloog/verloskundige.

Gezamenlijke nascholing over de app voor verloskundigen en gynaecologen en bedrijfsartsen

App: Gezond werken tijdens de zwangerschap

Project Netwerk geboortezorg Noordwest Nederland, 2015-2016

4 VSV's + 4 VSV's controle groep

1. Wat is het effect?

- signaleren van werk- en persoonsgebonden risico's,
- inzetten werkaanpassingen
- verzuim

2. Zijn de zwangeren tevreden over de 'app' ?

3. Betere afstemming tussen verloskundig hulpverlener, bedrijfsarts en werkgever?

4. (verband tussen gebruik van de 'app' en afwijkingen en complicaties van de zwangerschap)

<http://www.nvab-online.nl/richtlijnen/richtlijnen-NVAB/richtlijn-Zwangerschap-postpartumperiode-en-werk>

Vragen?

Dank voor uw aandacht

monique.vanbeukering@dnvgl.com

www.dnvgl.com

SAFER, SMARTER, GREENER

25 DNV GL © 2014

30 oktober 2014

DNV GL